

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 1 беті

СИЛЛАБУС

«НУТРИЦИОЛОГИЯ НЕГІЗДЕРІ» ПӘННІҢ ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

«6В10102 - Педиатрия» Білім беру бағдарламасы

1.	Пән туралы жалпы мағлұмат:		
1.1	Пән коды NN 5305	1.6	Оқу жылы: 2025-2026
1.2	Пәннің атауы: «Нутрициология негіздері».	1.7	Курсы: 5
1.3	Пререквизиттері: Балалар ауруларының пропедевтикасы. Балалар аурулары Негіздері-1,2.	1.8	Семестрі: 9
1.4	Постреквизиті: АМСК-гі балалар аурулары негіздері.	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 5 кредит
1.5	Цикл: БНП	1.10	Компонент: ЖК
2.	Пәннің мазмұны		
Диетология. Нутрициология. Трофология. Тамақтану ғылымының заманауи бағыттары. Нутригеномика. Тамақтану ғылымындағы негізгі зерттеу әдістері. Эпигенетика, әртүрлі жас кезеңдерінің патологиясындағы тұқым қуалаушылықтың, Конституцияның және жастың рөлі. Тамақтану, инфекция, иммунитет. Балалардың тамақтануындағы пробиотиктер мен микроэлементтер. Емшекпен емізу. Қосымша тағамдарды енгізу туралы заманауи идеялар. Диеталық терапияның мүмкіндіктері мен болашағы.			
3.	Жиынтық бағалау нысаны:		
3.1	Тестілеу +	3.5	Шағын топтардағы жұмыс
3.2	Жазбаша	3.6	Пікірталас
3.3	Ауызша	3.7	Дөңгелек үстел
3.4	Тәжірибелік дағдыларды бағалау +	3.8	CBL
4.	Пәннің мақсаттары:		
Педиатрия бойынша бакалаврларды дайындау, кең таралған Балалар аурулары кезінде нутритивті қолдау жүргізу, балаларға емдеу-алдын алу көмегін көрсету. Қазіргі заманғы жетістіктер қағидаттарына және дәлелді медицина негіздеріне сәйкес әртүрлі балалар ауруларының көріністерінде балаларға көмек көрсете білу.			
5.	Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің СН):		
ОН 1	Балалар денсаулығын сақтау саласында кәсіби және ғылыми білімді қолдану. Балалардың жиі кездесетін аурулары кезіндегі диагностика мен емдеу кезеңдеріндегі Клиникалық, зертханалық және функционалдық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру.		
ОН 2	Тиімді қарым-қатынас дағдыларын, командада жұмыс істей білу, белгісіздік пен тәуекел жағдайында шешім қабылдау қабілетін көрсету. Медициналық ақпараттық жүйелерде жұмыс істеу дағдылары мен ақпаратты іздеу және сыни талдау үшін IT саласындағы технологияларды қолдану. Балалар жасындағы ең көп таралған аурулардың диагностикалық маңызды белгілері мен синдромдарын анықтау;		
ОН 3	Зертханалық-аспаптық зерттеулердің нәтижелері бойынша клиникалық қорытынды ұсыну; Балалық шақтағы ең көп таралған аурулардың клиникалық диагнозын негіздеу; Клиникалық жағдайға сәйкес балалар жасындағы ең көп таралған ауруларды емдеу принциптерін анықтау; Бала жасындағы ең көп таралған аурулар кезінде өмірге қауіпті жағдайлары бар пациенттерді анықтау;		

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 2 беті

ОН 4	Пациенттермен, оның ата-аналарымен және әріптестерімен қазақ және орыс тілдерінде сенімді қарым-қатынас орнату; Балалардың кең таралған жұқпалы аурулары кезінде профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралар жоспарын жасау; Командада жұмыс істеу және пікірталас жүргізу.						
5.1	Пәннің ОН:	Пәнді оқыту нәтижесімен байланысты білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері					
	ОН 1	ОН 2 Балалардағы кең таралған аурулар кезінде диагностика, емдеу, динамикалық бақылау үшін биомедицина ғылымдарын білу мен түсінігін көрсетеді;					
	ОН 2	ОН 3 Педиатриялық бейіндегі профилактикалық мекемелерде дені сау және наукас нәрестелерді динамикалық бақылауды жүзеге асырады, қажетті диагностикалық және емдеу-алдын алу іс-шараларын жүргізеді;					
	ОН 3	ОН 9 Амбулаториялық жағдайда дәлелді медицина негізінде балаларды қабылдау, диагностикалау, емдеу және динамикалық бақылау жүргізеді;					
	ОН 4	ОН10 Медициналық ұйымдарда және олардың құрылымдық бөлімшелерінде балалар денсаулығын сақтау саласында ұйымдастыру, басқару принциптерін сақтайды;					
6.	Пән туралы толық ақпарат:						
6.1	Өткізу орны (ғимарат, аудитория): «Нутрициология негіздері» сабақтары компьютерлік құралдармен жабдықталған Педиатрия-2 кафедрасы аудиторияларында өткізіледі. Кафедраның орналасқан жері: Шымкент қаласы, «Облыстық балалар клиникалық ауруханасы» МКҚК. Нұрсат шағынауданы, Арғынбеков көшесі, 125, Телефон 8-7252 (408222), ішкі 2501, Педиатрия-2 кафедрасы, эл.мекен-жайы: pediatrics-2@mail.ru . Оқыту және/немесе техникалық қолдау бойынша сұрақтар туындаған жағдайда сайттың басты бетіндегі «ОҚМА» АҚ сайтының CALL- Center, Helpdesk бөлімінде көрсетілген телефондар және/немесе электрондық пошта арқылы хабарласа аласыздар.						
6.2	Сағаттар саны:150		дәрістер	тәж.сабақ	зертх. сабақ	БӨЖ	ОБӨЖ
			15	35	-	85	15
7.	Оқытушылар туралы мәліметтер:						
№	Аты-жөні	Дәреже сі лауазымы	Электронный адрес	Ғылыми қызығушылықтары		Жетістіктері	
1.	Хатамов Ф.Д.	ассистент	furkhatkh@mail.ru	Ғылыми бағыты: Педиатрия		Ғылыми жарияланымның авторы - 60	
2.	Камысбаева А.К	ассистент	aigerym.kamysbayeva@mail.ru	Ғылыми бағыты: Педиатрия		Ғылыми жарияланымның авторы - 3	
3.	Турдалиева Т.М	ассистент	tamarakhant@mail.ru	Ғылыми бағыты: Педиатрия		Ғылыми жарияланымның авторы - 3	
8.	Тақырыптық жоспар:						
Апта / күні	Тақырып атауы	Қысқаша мазмұны	пәннің оқыту нәтижелері	сағат саны	оқыту технологиялары түрі/әдісі/	түр і/ бағалау әдістері	

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 3 беті

1	Дәріс. Тақырып: Нутрициологияға кіріспе. Диетология. Нутрициология. Трофология. Тамақтану ғылымының заманауи бағыттары. Нутригеномика.	Нутрициологияға кіріспе. Нутрициология дегеніміз не. Диетология. Нутрициология. Трофология. Тамақтану ғылымының заманауи бағыттары. Нутригеномика. Неліктен педиатрға дұрыс тамақтанудың негізгі принциптерін білу маңызды. Бір күндік диетаны қалай жазуға болады. Стандартталған анкетаны қолдана отырып, тамақтану ерекшеліктері туралы сауалнаманы қалай жүргізу керек. Қалай мөлшері порция өнімдер мен тағамдарды рационалында.	ОН 2,3,9 ,10	1	Шолу	Кері байланыс (Блиц-сауалнама).
	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Нутрициология-тамақтану туралы ғылым. Дұрыс тамақтанудың негізгі принциптері мен ережелері. Тамақтану ғылымындағы негізгі зерттеу әдістері. Эпигенетика, тұқым қуалаушылықтың, Конституцияның және жастың әртүрлі жас кезеңдеріндегі патологиядағы рөлі. Тамақтану, инфекция, иммунитет.	Нутрициология-тамақтану туралы ғылым. Дұрыс тамақтанудың негізгі принциптері мен ережелері. Тамақтану ғылымындағы негізгі зерттеу әдістері. Эпигенетика, тұқым қуалаушылықтың, Конституцияның және жастың әртүрлі жас кезеңдеріндегі патологиядағы рөлі. Тамақтану, инфекция, иммунитет. Тағамдық заттардың жіктелуі. Қазақстанда және әлем елдерінде өмір сүрудің орташа ұзақтығы. Денсаулықты және оны анықтайтын факторларды анықтау. Салауатты өмір салтын анықтау. Педиатр-дәрігердің біліктілік сипаттамасы, педиатрия саласындағы маманның кәсіби стандарты. Нутрициологияны анықтау. Рационалды, тендестірілген, оңтайлы,	ОН 2,3,9 ,10	3	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 4 беті

		профилактикалық, емдік және дұрыс тамақтануды анықтау.				
	БООЖ. БӨЖ-1 орындау бойынша кеңес беру. БӨЖ тапсырмасы Тақырып: Балалардың тамақтануындағы пробиотиктер мен микроэлементтер . Тағамдық заттардың негізгі түрлерінің жіктелуі және олардың бала ағзасындағы биологиялық рөлі. Макро және микроэлементтердің жіктелуі.	Балалардың тамақтануындағы пробиотиктер мен микронутриенттер. Жаңа туылған нәрестелер мен нәрестелердегі пробиотиктер мен пребиотиктер. Пребиотиктер мен пробиотиктердің балалардың функционалды тамақтануындағы рөлі. Дисбиоздың себептері. Микрофлораның колонизациясына әсер ететін емшек сүтінің факторлары. Пробиотиктер мен пребиотиктердің жіктелуі. Пробиотиктері бар өнімдер – балалардың функционалды тамақтану тұжырымдамасын қолдау.	ОН 2,3,9 ,10	1/8	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL.	Педиатрия бөлімшесіндегі клиникалық жұмыс Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы
2	Дәріс. Тақырып: Энергия алмасу. Балалардағы энергия қажеттілігі.	Алмасудың негізгі түрлері. Макронутриенттер: ақуыздар, майлар көмірсулар және олардың адам өмірін қамтамасыз етудегі рөлі.	ОН 2,3,9 ,10	1	Тақырыптық дәріс	Кері байланыс (Блиц-сауалнама).
	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Макронутриенттер: ақуыздар, майлар көмірсулар және олардың баланың өмірін қамтамасыз етудегі рөлі.	Макронутриенттер: ақуыздар, майлар көмірсулар және олардың баланың өмірін қамтамасыз етудегі рөлі. Баланың диетасындағы ақуыздың маңызы. Ағзаның ақуызға қажеттілігі. Ақуыздардың құрылымы мен амин қышқылдарының құрамы, ақуыздардың маңызды және маңызды аминқышқылдарының қызметі туралы түсінік.	ОН 2,3,9 ,10	3	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 5 беті

		Ақуызды қорыту және сіңіру. Ақуыздың тағамдық құндылығы. Тағамдық ақуыздың сапасы. Ақуызға қажеттілік. Азотты ақуыз ұғымы. Ақуыз энергиясының жетіспеушілігі туралы түсінік.				
	БӨӨЖ. БӨЖ-2 орындау бойынша кеңес беру. БӨЖ тапсырмасы Тақырып: Тағамдық заттардың негізгі түрлерінің жіктелуі және олардың бала ағзасындағы биологиялық рөлі.	Тағамдық заттардың негізгі түрлерінің жіктелуі және олардың бала ағзасындағы биологиялық рөлі. Макро-және микронутриенттердің жіктелуі. Макронутриенттер. Жетіспеушіліктің жіктелуі және негізгі белгілері. Микронутриенттер: дәрумендер. Жетіспеушіліктің жіктелуі және негізгі белгілері. Азық-түлік көздеріндегі көздер. Микронутриенттер: микроэлементтер (кальций, калий, натрий, фосфор, магний, темір, мырыш, мыс, селен, йод, хром) және микроэлементтер (мышьяк, бор, марганец, молибден, никель, кремний және т.б.). Жетіспеушіліктің жіктелуі және негізгі белгілері. Табиғи микроэлементтер-биологиялық белсенді заттар. Жетіспеушіліктің жіктелуі және негізгі белгілері. Азық-түліктердегі көздері.	ОН 2,3,9 ,10	1/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімшесіндегі клиникалық жұмыс	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы
3	Дәріс. Тақырып: Жүкті және бала емізетін әйелдің тамақтануы.	Жүкті және бала емізетін әйелдің тамақтануы. Диетаның физиологиялық қажеттіліктері мен химиялық құрамын салыстыру. Энергия	О Н 2,3,9 ,10	2	Мәселелік.	Кері байланыс (Блиц-сауалнама).

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 6 беті

		тұтынуды түзету.				
	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Табиғи тамақтандыру. Аралас және табиғи тамақтану.	Табиғи тамақтандыру. Емшек сүтінің құрамы. Өмірдің бірінші жылындағы балалардың негізгі тағамдық ингредиенттерге қажеттіліктері. Өмірдің бірінші жылындағы балаларды тамақтандыру режимдері. Емшекпен емізу техникасы. Күнделікті тамақтану көлемін есептеу әдістері. Емшек емізуге қарсы көрсеткіштер.	ОН 2,3,9 ,10	3	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,
	БӨӨЖ, БӨЖ-5 орындау бойынша кеңес беру. БӨЖ тапсырмасы Тақырып: Табиғи тамақтандыру. Емшекпен емізу техникасы. Гипоалактация.	Табиғи тамақтандыру. Емшек сүтінің құрамы. Өмірдің бірінші жылындағы балалардың негізгі тағамдық Ингредиенттерге қажеттіліктері. Емшекпен емізу техникасы. Күнделікті тамақтану көлемін есептеу әдістері. Емшек емізуге қарсы көрсеткіштер. Гипоалактация.	ОН 2,3,9 ,10	1/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімшесіндегі клиникалық жұмыс	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы
4	Дәріс. Тақырып: Балалардың тамақтануындағы пробиотиктер мен пребиотиктер.	Балалардың тамақтануындағы пробиотиктер мен пребиотиктер. Жаңа туылған нәрестелер мен нәрестелердегі пробиотиктер мен пребиотиктер. Пребиотиктер мен пробиотиктердің балалардың функционалды тамақтануындағы рөлі. Дисбиоздың себептері. Микрофлораның колонизациясына әсер ететін емшек сүтінің факторлары. Пробиотиктер мен пребиотиктердің жіктелуі.	ОН 2,3,9 ,10	1	Мәселелік.	Кері байланыс (Блиц-сауалнама).

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 7 беті

		Пробиотиктері бар өнімдер – балалардың функционалды тамақтану тұжырымдамасын қолдау.				
Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Күнделікті тамақтану көлемін есептеу әдістері.		Күнделікті тамақтану көлемін есептеу әдістері. Шала туған және жетіліп туған нәрестелердің тамақтануын есептеу. Өмірдің бірінші жылындағы балаға қажетті тамақтану мөлшерін есептеу әдістері.	ОН 2,3,9,10	3	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,
БӨӨЖ. БӨЖ-6 орындау бойынша кеңес беру. БӨЖ тапсырмасы Тақырып: Мүмкіндіктер мен перспективалар диеталық терапия.		Салмақты қалыпқа келтіру және созылмалы ауруларды емдеу үшін заманауи диеталық жоспарларды талдау. Арнайы тамақтану. Емдік диеталар. Түсіру диеталар. Диеталық терапия.	О Н 2,3,9 ,10	2/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімшесіндегі клиникалық жұмыс	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 8 беті

5	Дәріс. Тақырыбы : өмірдің бірінші жылындағы балаларға қосымша тағамдарды енгізу негіздері. Қосымша тамақ өнімдерін енгізуді ұйымдастыру.	Өмірдің бірінші жылындағы балаларға қосымша тағамдарды енгізу негіздері. Қосымша тағамның анықтамасы. Қосымша тағамдарды енгізу мерзімі. Бірінші қосымша тамақ өнімдері. Қосымша тағамның әртүрлі түрлерінің сипаттамасы. Өмірдің бірінші жылындағы балаларға қосымша тағамдарды енгізу негіздері. Қосымша тағамның анықтамасы. Қосымша тағамдарды енгізу мерзімі. Қосымша тағамның алғашқы өнімдері. Өнеркәсіптік өнімдердің артықшылықтары. Әр топтан қосымша тағамның алғашқы өнімін енгізу ережелері. Қосымша тағамның алғашқы өнімдерін енгізуге қарсы көрсеткіштер. Қосымша тағамдарды енгізу кезектілігі. 10 айлық баланың шамамен диетасы.	О Н 2,3,9 ,10	1	Тақырыптық.	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама.
	Практикалық сабақ. Тақырыбы: өмірдің бірінші жылындағы балаларға қосымша тағамдарды енгізу негіздері. Бір жастан асқан балалар мен жасөспірімдердің дұрыс тамақтануының негіздері.	Аралас және жасанды тамақтандыру. Сүт қоспаларын бейімдеу принциптері. Аралас және жасанды тамақтандыруды жүргізу ережелері. Жасанды сүт қоспаларының жіктелуі. Жасанды сүт қоспаларын таңдау алгоритмі.	ОН 2,3,9,10	3	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 9 беті

	ОБӨЖ. БӨЖ орындау бойынша кеңес 7. БӨЖ тапсырмасы тақырыбы: қосымша тамақ өнімдерін енгізуді ұйымдастыру. Қосымша тамақ өнімдері. Егде жастағы балалардың тамақтануы. Жасөспірім кезіндегі тамақтану.	Табиғи тамақтандыру негіздері. Жасанды тамақтандыру негіздері. Диетаны бағалауға арналған компьютерлік бағдарламалар. Физикалық белсенділікті анықтау. Негізгі алмасу және тәуліктік энергия шығынын есептеу. Физиологиялық қажеттіліктер мен диетаның химиялық құрамын салыстыру. Энергия тұтынуды түзету. Қосымша тамақ өнімдерін енгізуді ұйымдастыру. Қосымша тамақ өнімдері. Баланың диетасын қосымша тағамдармен және тағамдармен кеңейтудің негізгі факторлары. Қосымша тағамдарды ерте және кеш енгізудің жағымсыз салдары. Тағамдарды енгізудің кейбір ережелері түзету және қосымша тамақтану.	ОН 2,3,9 ,10	1/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімшесіндегі клиникалық жұмыс	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы
6	Дәріс. Тақырып: Балалардың емдік тамақтануын ұйымдастыру.	Балалардың емдік тамақтануын ұйымдастыру. Тамақтанудың негізгі емдік хаттамалары (гормоналды реттеу).	ОН 2,3,9 ,10	2	Тақырыптық.	Кері байланыс (Блиц-сауалнама).
	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Темір тапшылығы жағдайында балаларды тамақтандыру, ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздік.	Темір тапшылығы жағдайында балалардың тамақтануы. Темір тапшылығы бар балаларға қосымша тағамдарды енгізу мерзімі. Ақуыз - энергетикалық жеткіліксіздігі бар балалардың тамақтануы. Балалардағы ақуыз-энергия жетіспеушілігінің жіктелуі. Диеталық БЭН түзету. Бен бар балаларға қосымша тағамдарды енгізу мерзімі. Азық-түлік аллергиясы бар	ОН 2,3,9,10	3	СВЛ	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 10 беті

		балаларды тамақтандыру.				
	БООЖ. БӨЖ-3 орындау бойынша кеңес беру. БӨЖ тапсырмасы Тақырып: Азық-түлік аллергиясы бар балаларды тамақтандыру.	Бала емізетін аналарға арналған гипоаллергенді диетаны құрастыру кезінде тағамдар мен тағамдарды қолдану бойынша ұсыныстар. Жартылай гидролизденген сүт ақуызына негізделген қоспалардың химиялық құрамы мен энергетикалық құндылығы. Жоғары гидролизденген сүт ақуыздарына негізделген қоспалардың химиялық құрамы мен энергетикалық құндылығы. Азық-түлік аллергиясы бар науқастарға арналған аминқышқыл қоспаларының химиялық құрамы мен энергетикалық құндылығы. Соя протеинінің изолятына негізделген қоспалардың химиялық құрамы. Өмірдің бірінші жылындағы балаларға қосымша тағамдарды енгізу мерзімі: дені сау, жоғары қауіпті топтардан атопияның дамуы және тамақ аллергиясы.	ОН 2,3,9 ,10	1/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімшесіндегі клиникалық жұмыс	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы
	Аралық бақылау №1	Бақылау 1-6 аптадағы дәрістер, тәжірибелік сабақтар және БӨЖ тақырыптарының мазмұнын қамтиды.				Жазбаша.
7	Дәріс.	Шала туылған нәрестелерді тамақтандыру.	ОН	1	Тақырыптық.	Тақырып бойынша (Блиц-

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 11 беті

Тақырып: Шала туылған нәрестелерді тамақтандыру.	Дене салмағына байланысты шала туылған нәрестелерді тамақтандыру әдістері мен әдістері. Шала туылған нәрестенің жасына байланысты тамақтанудың энергетикалық құндылығы. Өмірдің бірінші жылындағы шала туылған нәрестелер үшін қоректік заттар мен энергияға физиологиялық қажеттіліктің орташа тәуліктік нормалары. Шала туылған нәрестелер үшін бейімделген жаңа қоспалардың химиялық құрамы мен энергетикалық құндылығы. Шала туған балаларға қосымша тамақ енгізу мерзімдері.	2,3,9,10			сауалнама).
Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Асқазан-ішек жолдарының функционалдық бұзылулары бар балалардың тамақтануы.	Асқазан-ішек жолдарының функционалдық бұзылулары бар балалардың тамақтануы. Өмірдің 1-ші жылындағы балаларға ұсынылатын мамандандырылған қоспалар. Антирефлюкс сүт қоспаларының химиялық құрамы және энергетикалық құндылығы. Пре-және пробиотиктері бар бейімделген сүт қоспалары.	ОН 2,3,9,10	3	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,
БООЖ. БӨЖ-11 орындау бойынша кеңес беру. БӨЖ тапсырмасы Тақырып: Көмірсуларға төзбеушілігі бар балаларға арналған тамақтану.	Көмірсуларға төзбеушілігі бар балаларға арналған тамақтану. Лактозасыз және лактозасы аз сүт қоспаларының химиялық құрамы және энергетикалық құндылығы.	ОН 2,3,9,10	1/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімшесіндегі і клиникалық жұмыс	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 12 беті

					тексеру парағы
8	Дәріс. Тақырып: Галактоземия, фенилкетонурия, муковисцидоз, целиакия аурулары бар балалардың тамақтануы.	Галактоземия, фен илкетонурия, муковисцидоз, цел иакия аур улары балалардың тамақтануы. Галактоземия, фенилкетонурия, муковисцидоз, целиакия аурулары бар балаларға арналған қосымша тағамдарды енгізу мерзімі.	ОН 2,3,9 ,10	1	Тақырыптық. Тақырып бойынша Блиц-сауалнама.
	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Галактоземиямен ауыратын балалардың тамақтануы.	Галактоземиямен ауыратын балалардың тамақтануы. Галактоземиямен ауыратын балалардағы жалпы галактозаның деңгейі. Галактоземиямен ауыратын балаларға қосымша тағамдарды енгізу уақыты.	ОН 2,3,9 ,10	3	Сабақтың тақырыбын талқылау, науқастарды курациялау. Ауызша сұрау, тестілеу.
	БӨӨЖ. БӨЖ-12 орындау бойынша кеңес беру. БӨЖ тапсырмасы Тақырып: Фенилкетонуриясы бар балалардың тамақтануы (ФКУ).	Фенилкетонуриясы бар балалардың тамақтануы (ФКУ). Мамандандырылған емдік өнімдер (фенилаланинсіз қоспалар). Диета аясында ФКУ бар науқастарда қан фенилаланинінің рұқсат етілген мәні. ФКУ бар балаларға қосымша тағамдарды енгізу мерзімі.	ОН 2,3,9 ,10	2/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімше сіндегі клиникалық жұмыс Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 13 беті

9	Дәріс. Тақырыбы: Муковисцидозға арналған балалардың тамақтануы	Муковисцидозға арналған балалардың тамақтануы. Муковисцидозы бар балалар үшін ақуыз мен энергияны тұтынудың ұсынылатын мөлшері. Орташа тізбекті триглицеридтері бар сүт қоспалары (СҚТ). Балаларға қосымша тағамдарды енгізу мерзімі муковисцидоз.	ОН 2,3,9 ,10	2	Тақырыптық.	Кері байланыс (Блиц-сауалнама).
	Практикалық сабақ. Тақырыбы: Целиакия ауруы бар балалардың тамақтануы.	Целиакия ауруы бар балалардың тамақтануы. Целиакия ауруы бар балаларға қосымша тағамдарды енгізу мерзімі.	ОН 2,3,9 ,10	3	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,
	ОБӨЖ. БӨЖ орындау бойынша кеңес беру 9. Тапсырма шұғыл Тақырыбы: Созылмалы инфекциялық емес аурулардың дамуындағы макро және микроэлементтердің тамақтануы мен тапшылығының рөлі аурулар.	Созылмалы инфекциялық емес аурулардың дамуындағы макро және микроэлементтерді тамақтануы мен жетіспеушілігінің рөлі.	ОН 2,3,9 ,10	1/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімшесіндегі клиникалық жұмыс базасымен жұмыс.	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 14 беті

10	Дәріс. Тақырып: Қосымша тағамдарды енгізу туралы заманауи идеялар. Диетотерапияның мүмкіндіктері мен болашағы.	Қосымша тағамдарды енгізу туралы заманауи идеялар. Диетотерапияның мүмкіндіктері мен болашағы. Қосымша тағамдарды енгізу әдістері мен мерзімдері. Қосымша тағамдарды енгізу кезінде жиі кездесетін қателіктер. Балалардың тамақтануына қосымша тағамдарды енгізу қажеттілігін физиологиялық және биохимиялық негіздеу. Балалардың тамақтануына қосымша тағамдарды енгізу мерзімінің мәселесі. Балаларға қосымша тағамдарды енгізу бойынша жаңартылған еуропалық ұсыныстар.	ОН 2,3,9 ,10	1	Тақырыптық.	Кері байланыс (Блиц-сауалнама).
	Тәжірибелік сабақ. Тақырып: Бір жастан асқан балалар мен жасөспірімдердің дұрыс тамақтануының негіздері.	Бір жастан асқан балалар мен жасөспірімдердің дұрыс тамақтануының негіздері. 1 жастан асқан балалардың физиологиялық қажеттіліктерінің нормалары. Энергияға сұранысты есептеу формуласы. Бір жастан асқан балалардың дұрыс тамақтану принциптері. Аллергиялық потенциалы жоғары өнімдер. 1-3 жастағы балаға арналған шамамен диета. Баланың 1-3 жас тамақтану пирамидасы. 3-6 жастағы балаға арналған шамамен диета. Баланың 3-6 жас тамақтану пирамидасы. Жасөспірімдердің тамақтануының ерекшеліктері. Балалар мен жасөспірімдерге дұрыс тамақтанудың негізгі принциптерін үйретуге арналған халықаралық	ОН 2,3,9 ,10	3	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 15 беті

		бағдарламалар.				
	БООЖ. БӨЖ-9 орындау бойынша кеңес беру. БӨЖ тапсырмасы Тақырып: Ересек жастағы балаларға арналған тамақтану. Жасөспірімдік кезеңдегі тамақтану.	Ересек жастағы балаларға арналған тамақтану. Жасөспірімдік кезеңдегі тамақтану. Мектеп жасындағы балалардың ас қорытуының физиологиялық ерекшеліктері. Мектеп оқушыларының энергияға және негізгі қоректік заттарға физиологиялық қажеттіліктері. Мектеп оқушыларына арналған тағамдардың ұсынылатын массасы (граммен).	ОН 2,3,9 ,10	1/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімшесіндегі і клиникалық жұмыс	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы
11	Дәріс. Тақырыбы: Функционалды тамақтану асқазан-ішек жолдарының бұзылуы.	Асқазан-ішек жолдарының функционалдық бұзылыстары үшін тамақтану.	ОН 2,3,9 ,10	1	Тақырыптық.	Кері байланыс (Блиц-сауалнама).
	Практикалық сабақ. Тақырыбы: жүрек-қан тамырлары, бүйрек және зәр шығару жолдарының аурулары бар балалардың тамақтануы балалар	Балалардағы жүрек-тамыр жүйесі, бүйрек және зәр шығару жолдарының аурулары бар балалардың тамақтануы.	ОН 2,3,9 ,10	3	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,
	ОБӨЖ. БӨЖ орындау бойынша кеңес беру 14. Тапсырма шұғыл Тақырыбы: Дұрыс тамақтану	тамақтану пирамидасын сапалы талдау. Дұрыс тамақтанудың негізгі принциптерінің анықталған бұзушылықтарын	ОН 2,3,9 ,10	1/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 16 беті

	бойынша кеңес беру негіздері. Тамақтану және алдын алу аурулар.	түзету. Өзін-өзі оқытуға арналған ақпараттық материал. Макро және микроэлементтердің мазмұны бойынша диетаны талдау диетаны бағалауға арналған компьютерлік бағдарламалар. Физикалық белсенділікті анықтау. Негізгі алмасу және тәуліктік энергия шығынын есептеу. Физиологиялық қажеттіліктер мен диетаның химиялық құрамын салыстыру. Энергия тұтынуды түзету.			бөлімшесіндегі клиникалық жұмыс	бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы
12	Дәріс. Тақырыбы: Тыныс алу жүйесінің аурулары кезінде тамақтану балалар.	Балалардағы тыныс алу жүйесінің аурулары үшін тамақтану.	ОН 2,3,9,10	1	Тақырыптық.	Кері байланыс (Блиц-сауалнама).
	Практическое занятие. Тема: Лечение питанием детей с заболеваниями эндокринной системы, нарушениями обмена веществ и питания.	Эндокриндік жүйе аурулары, метаболизм және тамақтану бұзылыстары бар балаларды тамақтандырумен емдеу.	О Н 2,3,9,10	2	CBL	Бағалау чек-парақтары: ауызша сұрау, тест тапсырмаларын орындау, клиникалық жағдайларды шешу,
	ОБОЖ. БОЖ орындау бойынша кеңес беру 15. Тапсырма шұғыл Тақырыбы: энергетикалық және газдалған сусындардың өсіп келе жатқан ағзаға зияны мен пайдасы.	Энергетикалық және газдалған сусындардың зияны мен пайдасы өсіп келе жатқан организм.	О Н 2,3,9,10	2/7	Әдебиетпен, электронды базалармен жұмыс, RBL. Педиатрия бөлімшесіндегі клиникалық жұмыс	Ғылыми мақалаларды талдаудың тексеру парағы Педиатрия бөлімдегі жұмысты бағалауға арналған тексеру парағы
	Аралық бақылау №2	Бақылау 7-12 аптадағы дәрістер, тәжірибелік сабақтар және БОЖ тақырыптарының мазмұнын қамтиды.				Жазбаша.
9.	Оқыту және оқыту әдістері:					

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 17 беті

9.1	Дәрістер:	Тақырып бойынша Блиц- сауалнама.			
9.2	Практикалық сабақтар:	CBL,тест тапсырмалары.			
9.3	БӨЖ/БООЖ:	Педиатрия бөлімінде практикалық жұмыс			
9.4	Аралық бақылау:	Жазбаша .			
10.	Бағалау критерийлері:				
10.1	Нутрициология негіздері бойынша оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері				
№	Нутрициология негіздері	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жаксы	Өте жаксы
ОН 1	Балалар денсаулығын сақтау саласында кәсіби және ғылыми білімді қолдану. Балалардың жиі кездесетін аурулары кезіндегі диагностика мен емдеу кезеңдеріндегі Клиникалық, зертханалық және функционалды қ зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру.	1) баланың жасына сәйкес физикалық, жыныстық, жүйке-психикалық дамуын бағалауды білмейді. 2) баланы тексеруді (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) жүргізе алмайды	1) баланың физикалық, жыныстық, жүйке-психикалық дамуын толық сипаттамайды, жас ерекшелігін білмейді. 2) баланы тексеру нәтижелерін (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) толық түсіндірмейді.	1) баланың жасына сәйкес физикалық, жыныстық, жүйке-психикалық дамуын бағалау білімін қолданады. 2) баланы тексеру нәтижелерін (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) түсіндіреді.	1) баланың физикалық, жыныстық, жүйке-психикалық дамуын және олардың жасына сәйкес стігі н дербес бағалайды. 2) баланы тексеру нәтижелерін (карау, пальпация, перкуссия, аускультация) талдайды және нормадан ауытқулар анықталған жағдайда алдын ала синдромдық диагнозды (диагноздарды) коюды біледі.

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 18 беті

ОН 2	Тиімді қары м-қатынас дағдыларын, кома ндада жұмыс істей білу, белгісіздік пен тәуекел жағдайында шешім қабылдау қабілетін көрсету. Медициналық ақпараттық жүйелерде жұмыс істеу дағдылары мен ақпаратты іздеу және сыни талдау үшін IT саласындағы технологияларды қолдану. Балалар жасындағы ең көп таралған аурулардың диагностикалық маңызды белгілері мен синдромдарын анықтау;	1) негізгі синдромдар болған кезде баланы тексеру жоспарын құра алмайды. 2) зертханалық, аспаптық, аппараттық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіруді білмейді.	1) болжамды синдромдық диагноз негізінде негізгі синдромдарды тексерудің қажетті жоспарын түсіндіреді. 2) зертханалық, аспаптық, аппараттық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіреді.	1) болжамды синдромдық диагноз негізінде негізгі синдромдарды тексерудің қажетті жоспарын түсіндіреді. 2) зертханалық, аспаптық, аппараттық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіреді.	1) баланың физикалық, жыныстық, жүйке-психикалық дамуын және олардың жасына сәйкес стігі н дербес бағалайды. 2) баланы тексеру нәтижелерін (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация) талдайды және нормадан ауытқулар анықталған жағдайда алдын ала синдромдық диагнозды (диагностарды) қоюды біледі.
ОН 3	Зертханалық-аспаптық зерттеулердің нәтижелері бойынша клиникалық қорытынды ұсыну; Балалық шақтағы ең көп таралған аурулардың клиникалық диагнозын негіздеу; Клиникалық жағдайға сәйкес балалар жасындағы ең көп таралған ауруларды емдеу принциптерін	1) анамнез жинау дағдыларын меңгермеген, 2) пациентті кешенді тексеру жоспарын анықтай алмайды. Жетекші синдромдар негізінде алдын ала	1) анамнезді толығымен жинай алмайды. 2) пациентті кешенді тексеру жоспарын толық анықтай алмайды. Жетекші синдромдар негізінде алдын-ала	1) анамнез деректерін сипаттайды. 2) диагнозды қалыптастыру үшін пациентті кешенді тексеру нәтижелерін, пациентті жүргізу тактикасын сипаттайды.	1) Әлеуметтік, этикалық және ғылыми пайымдауларды ескере отырып, диагнозды, пациентті жүргізу тактикасын қалыптастыру үшін анамнез

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 19 беті

	анықтау; Бала жасындағы ең көп таралған аурулар кезінде өмірге қауіпті жағдайлары бар пациенттерді анықтау;	диагноз қоя алмайды.	диагноз қою мүмкін емес.	Жетекші синдромдарға сүйенбестен алдын-ала диагнозды сипаттайды.	деректерін, пациентті кешенді тексеруді талдайды.
ОН 4	Пациенттермен, оның та-	1) алдын ала диагнозды	1) алдын-ала диагнозды	1) алдын ала диагнозды,	1) зерттеу, алдын ала
	аналарымен және әріптестерімен қазақ және орыс тілдерінде сенімді қарым-қатынас орнату; Балалардың кең таралған жұқпалы аурулары кезінде профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралар жоспарын жасау; Командада жұмыс істеу және пікірталас жүргізу	тұжырымдай алмайды, диагностика мен емдеу жоспарын тағайындай алмайды.	толық тұжырымдай алмайды, диагностика мен емдеу жоспарын тағайындай ыз.	диагностика мен емдеу жоспарын сипаттайды.	диагноз қою, емдеу жоспары дағдылар ын меңгеру бойынша өз білімін көрсетеді, қорытынды береді, қорытынды жасайды, болжам жасайды
10.2 Бағалау әдістері және критерийлері					
10.2	Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері		
	Ауызша сұрау	Өте жақсы Бағаға сәйкес: А (4,0; 95-100%) А- (3,67; 90-94%)	-білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателер жібермеді - қойылған сұрақтарға нақты жауап берді -оқылатын пәннің теориясы мен концепциясына және бағыттарына сүйене отырып оларға критикалық бағалау берді -берілген материал бойынша терең білімін көрсетті -талқылауда басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолдана алды		

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 20 беті

	Жақсы Бағаға сәйкес: В+ (3,33; 85-89%) В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%) С+ (2,33; 70-74%)	-білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жібермеді - сәйкессіздіктер мен принципіалды емес қателерін өзі түзете алды -оқытушы көмегімен бағдарлама материалдарын жүйеге келтірді.
	Қанағаттанарлық Бағаға сәйкес: С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%)	-білім алушы жауап беру кезінде принципіалды қателер жіберді - тек оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектелді - материалдарды жүйелеуде едәуір қиналды.
	Қанағаттанарлықсыз Бағаға сәйкес: FX (0; 0 - 49%) F(0; 0 - 24%)	-білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жіберді -сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиетті меңгере алмады, -пәннің ғылыми терминологиясын пайдалана алмады. қойылған сұрақтарға жауап беру барысында қатыспады - оқытушының сұрақтарына жауап бергенде принципіалды қателіктер мен сәйкессіздіктер жіберді - ғылыми терминологияны қолданбады.
	Өте жақсы Бағаға сәйкес: А (4,0; 95-100%) А- (3,67; 90-94%)	-Наукастың белгілерін негізгі синдромға/синдромдарға шығарады, -дифференциалды диагноз қояды және клиникалық диагнозды негіздейді; -емдеу және оңалту жоспарларын жоспарлайды. - өзіндік ойлау қабілетін көрсетеді, -материалды терең білетіндігін көрсетеді, -қажетті пәндердің ғылыми жетістіктерін пайдаланды.
Клиникалық жағдайды шешу	Жақсы Бағаға сәйкес: В+ (3,33; 85-89%) В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%) С+ (2,33; 70-74%)	-Негізгі синдромға/синдромдарға наукастың симптомдарын шығарады және алдын-ала диагноз қояды; -дифференциалды диагноз қояды және-клиникалық диагнозды негіздейді; -емдеу және оңалту жоспарларын жоспарлайды; -өзі түзеткен принципті емес дәлсіздіктер мен қателіктерге жол берді.
	Қанағаттанарлық бағаға сәйкес: С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%)	Негізгі синдромға/синдромдарға шығарылған кезде наукастың белгілері және алдын-ала болжам диагностика; тексеру жоспарын құру дәлсіздіктер мен елеулі қателер; дифференциалды диагноз жүргізілмейді, клиникалық диагноз жіктелуі мен дизайны бойынша құрастырылмаған; жоспарда емдеу және оңалту; елеулі қателіктер жіберді.
	Қанағаттанарлықсыз	Тапсырманы орындамады, жауап беру кезінде түбегейлі

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 21 беті

	Бағаға сәйкес: FX (0; 0 - 49%) F(0; 0 - 24%)	қателіктер мен дәлсіздіктер жіберді.
Тест тапсырма ларын орындау		
ОБӨЖ/БӨЖ-ге арналған тексеру парағы		
Педиатрия бөлімінде практикалық жұмыс;	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	-Тәжірибелік жұмыс кезінде қателіктерге, дәлсіздіктерге жол бермейді; -науқастың мәселелеріне назар аударады, оларға сыни баға береді, -диагностикалық, емдеу және алдын алу шараларының жоспарын дұрыс жасайды; -медициналық құжаттаманы дұрыс жасайды, -коммуникативті дағдыларға ие және мәселе бойынша ғылыми жетістіктерді пайдаланады.
	-Бағалауға жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Тәжірибелік жұмыс кезінде қателіктерге, дәлсіздіктерге жол бермейді; -науқастың мәселелеріне назар аударады, оларға сыни баға береді, -диагностикалық, емдеу және алдын алу шараларының жоспарын дұрыс жасайды; -медициналық құжаттаманы дұрыс жасайды, -коммуникативті дағдыларға ие және мәселе бойынша ғылыми жетістіктерді пайдаланады.
	Бағалауға қанағаттанарлық сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Тәжірибелік жұмыс барысында қателіктер мен іргелі қателіктер жібереді; - науқастың мәселелерін талдауда қиналады; -науқастың мәселелерін сыни тұрғыдан бағалауда қиналады; -диагностикалық және емдеу-профилактикалық іс-шаралар жоспарын құруда қателіктер жібереді; -құжаттарды ресімдеу кезінде коммуникативті дағдыларды толық меңгермеген, мәселе бойынша ғылыми жетістіктерді пайдаланбаған.
	Бағалауға қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Тәжірибелік жұмыс барысында өрескел қателіктер жібереді; - науқастың мәселелерін талдауда үлкен қиындықтарға тап болады; -науқастың мәселелерін сыни тұрғыдан бағалауда қиналады, диагностикалық және емдеу-профилактикалық іс-шаралар жоспарын құруда түбегейлі қателіктер жібереді, қиындықтарға тап болады; -медициналық құжаттарды дайындауда коммуникациялық дағдыларды толық меңгермеген, мәселе бойынша ғылыми жетістіктерді пайдаланбаған.
Аралық аттестаттауға арналған тексеру парағы		
Жазбаша билет бойынша		

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 22 беті

Жазбаша	Жақсы бағасына сәйкес: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Ғылыми мақалаларды талдауға белсенді қатысты: -жұмыстың өзектілігін, зерттеу мақсатын пән тақырыбына қатысты түсінеді; -жүргізілген зерттеулерде қолданылған зерттеулердің заманауи тәсілдері мен жабдықтарын біледі; -мақалада жүргізілген жұмыс тұжырымдары мен ұсыныстарын қолдана алады (бұйрықтар мен КХ негізінде); -мақала әдебиетінен жетекші ғалымдарды таныған, мақала жазу үлгісі мен талаптарына қызығушылығы бар. Бірлі-екілі бейпринципті қателер жіберді.
	Қанағаттанарлық бағасына сәйкес: C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,33; 55-59%) D- (1,0; 50-54%)	-Ғылыми мақалаларды талдауға қатысты: -жұмыстың өзектілігін, зерттеу мақсатын жалпылама түсінеді; -жүргізілген зерттеулерде қолданылған зерттеулердің заманауи тәсілдері мен жабдықтарының бәрін түсінбейді; - мақала жұмысының тұжырымдары мен ұсыныстарын толық түсінбейді; -мақала әдебиетін жетекші ғалымдары қызықтырмайды, мақала жазуды қажет санамайды Сөз саптауында принциптік қателер мен кемшіліктері бар.
	Қанағаттанарлықсыз бағасына сәйкес: FX (0; 0 - 49%) F(0; 0 - 24%)	ғылыми мақалаларды талдауға қатыспады, -оқытушының сұрақтарына жауап бере алмайды, -принципті қателіктер мен сәйкессіздіктер бар және ғылыми терминологияны қолдана алмады.

0.2	Балдық-рейтингтік әріптік жүйені бағалау:
------------	--

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Баллдардың сандық баламасы	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

11.	Оқу ресурстары:
Электрондық ресурстар	Ссылкасы
1.Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres	

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	
 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Педиатрия-2 кафедрасы	68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы	24 беттің 23 беті

2. Республиканская межвузовская электронная библиотека (РМЭБ) – <http://rmebrk.kz/>
3. Цифровая библиотека «Aknurpress» - <https://www.aknurpress.kz/>
4. Электронная библиотека «Эпиграф» - <http://www.elib.kz/>
5. Эпиграф - портал мультимедийных учебников <https://mbook.kz/ru/index/>
6. ЭБС IPR SMART <https://www.iprbookshop.ru/auth>
7. Информационно-правовая система «Заң» - <https://zan.kz/ru>
8. Medline Ultimate EBSCO
9. eBook Medical Collection EBSCO
10. Scopus - <https://www.scopus.com/>

Электрондық оқулықтар

1. А.Ю. Бейсенбаев, З.А. Бейсенбаева, К.А. Уразбаева. Основы правильного питания: учебное пособие. – Караганда: «Издательство АҚНҰР». – 2016. – 240 стр. <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1186>
2. А.К. Тургамбаева. Роль общественного здравоохранения в организации рационального питания населения: Учебное пособие (3-е издание). – Астана, 2019. – 130 с <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1363>
3. А.Ю. Бейсенбаев, Д.Д. Жандарбекова, Г.А. Кожобекова. Дұрыс тамақтану негіздері: оқу құралы. – Карағанды: «АҚНҰР баспасы». – 2016. – 208 бет <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1188>
4. Терехин С.П., Ахметова С.В., Амреева К.Е. Тағам гигиенасы бойынша тандамалы дәрістер жиынтығы. Оқу-әдістемелік құрал. – Алматы: ЖШС «Эверо», 2020. – 340 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/445/
5. Бермагамбетова С.К. Тағам гигиенасындағы зерттеу әдістері: оқу-әдістемелік құрал / С.К. Бермагамбетова, А.Н. Зиналиева, А.Б. Нагметова, Л.У. Ниязалина, Т.К. Каримов. – Алматы: Эверо, 2020. – 184б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2769/
6. Педиатрияда тағаммен емдеу. – Жалпы редакциясын басқарған академик Т.Ш. Шарманов, Алматы: «Эверо»-2020-386 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/499/
7. Гигиена питания. Учебно-методическое пособие для студентов, Алматы, Эверо, 2022 https://www.elib.kz/ru/search/read_book/273/

Әдебиет

Негізгі

1. Нутрициология : оқулық / Л. З. Тель [ж. б.]. – М. : "Литтерра", 2015. – 512 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Поликлиническая и неотложная педиатрия : учебник / под ред. А. С. Калмыковой ; М-во образования и науки РФ. – ; - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. – 896 с.-27 экз.

Қосымша

1. Терехин, С. П. Қазіргі таңда нутрициологияның өзекті сұрақтары кесте және схема түрінде: оқу-әдістемелік құралы / С. П. Терехин. – ҚММУ Ғыл. кеңесі. – Алматы : Эверо, 2014. – 342 бет. С
2. Кильдиярова, Р. Р. Педиатрия. История болезни : учебное пособие / Р. Р. Кильдиярова, В. И. Макарова, Р. М. Файзуллина ; Рек. ГБОУ ВПО "Первый Московский государственный медицинский университет им. И.М. Сеченова". - М..ГЭОТАР - Медиа, 2016. – 96 с. – 1 экз.
3. Королев, А. А. Гигиена питания. Руководство для врачей : руководство / А. А. Королев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. – 624 с - 1 экз.

12.

Пәннің саясаты:

- Білім алушыларға терге қойылатын талаптар, сабаққа қатысу, мінез-құлық, бағалау саясаты, айыппұлдар, ынталандыру шаралары және т. б.
1. Сабаққа форма (халат, қалпақ) киіп келу;
2. Ұқыпты және міндетті болу;
3. БОӨЖ сабақтарына қатысу міндетті болып табылады. Білім алушылар БОӨЖ-де болмаған

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Педиатрия-2 кафедрасы		68/11-2025
«Нутрициология негіздері» пәнінен жұмыс оқу бағдарламасы		24 беттің 24 беті

жағдайда, оқу және электрондық журналда «ж» белгісі қойылады;

4. Оқу процесіне белсенді қатысу;

5. Кешікпеу, дәрістер мен сабақтарды өткізіп алмау. Ауырған жағдайда деканаттан алған сәттен бастап 30 күн ішінде жарамды тапсыру мерзімі көрсетілген анықтама мен жұмыс парағын ұсыну;

Себепсіз себептермен өткізіп алынған сабақтар өтелмейді. Сабақты дәлелсіз себептермен өткізіп алған білім алушыларға электрондық журналда «ж» белгісінің жанында "0" бағасы қойылады және айыппұл баллдары шегеріледі:

1 дәрісті өткізіп алғаны үшін айыппұл баллы аралық бақылау бағасынан 1,0 баллды құрайды;

БӨӨЖ 1 сабағын өткізіп алғаны үшін айыппұл баллы БӨЖ бағаларынан 2,0 баллды құрайды;

7. Әр білім алушы БӨЖ тапсырмаларының барлық түрлерін орындап, кесте бойынша тапсыруы керек.

8. Әрбір практикалық сабақ пен БӨЖ үшін барлық білім алушылар тақырыпты талқылауға уактылы және нақты дайындалып, белсенді қатысуы керек.

9. Білім алушылардың жазбаша жұмыстарының барлық түрлері (реферат, эссе, тест тапсырмаларын құрастыру және т.б.) плагиат мәніне тексеруден өтеді.

10. Өз жұмыс орнының санитарлық жағдайы мен жеке гигиенасы үшін жауапты болу.

11. Аудиторияларда тамақтануға қатаң тыйым салынады.

12. Оқу бөлмелеріндегі қауіпсіздік ережелерін сақтау.

13. Академияның ішкі тәртіп ережелерін және мінез-құлық этикасын сақтау.

14. Курстастар мен оқытушыларға шыдамды, ашық және мейірімді болу.

15. Кафедра мүлкіне ұқыпты қарау.

16. Оқу уақытында ұялы телефондарды өшіру;

13. Академияның моральдық және этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат:

13.1 Білім алушылардың ар-намыс кодексі.

13.2 БАҒАЛАУ САЯСАТЫ:

- Сабақта білімді бақылаудың бірнеше формалары қолданылады. Журналға орташа баға қойылады.
- Бақылау түрлерінің бірі бойынша (ағымдағы бақылау, №1 және/немесе №2 аралық бақылау) өту баллын (50%) жинамаған білім алушы пән бойынша емтиханға жіберілмейді.
- Қорытынды рейтинг пән бойынша емтиханға жіберу 50 баллдан (60%) кем болмауы тиіс, ол ағымдағы бақылаудың орташа бағасы (40%) + аралық бақылаудың орташа бағасы (20%) негізінде автоматты түрде есептеледі.
- Аралық аттестаттау - екі кезеңде өткізіледі: практикалық дағдыларды бағалау және тестілеу.
- БӨӨЖ бағалау кезінде баллды жоғарылату түріндегі білім алушыларды көтермелеу:
 - ғылыми-практикалық, студенттік конференцияларға қатысу кезінде жүлделі орындарға ие болған білім алушыларға;
 - кафедраның ғылыми жобаларына белсенді қатысатын білім алушыларға;
- республикалық және ЖОО-лық маңызы бар олимпиадаларға қатысқан білім алушыларға.

14. Бекіту және қайта қарау

Кітапхана- ақпараттық орталығымен келісілген күні	Хаттама №	КАО басшысының ТАЖ	Қолы
25.05.2025	4	Даржанова Р.А.	
Кафедрада бекітілген күні	Хаттама №	Кафедра меңгерушісінің	Қолы
26.06.2025	11а	Даржанова Т.Е.	
ББ АК мақұлдаған күні	Хаттама №	ББ АК өраға/торайымының ТАЖ	Қолы
25.06.2025	11	Жимісбаев К.С.	
Қайта қарау күні	Хаттама №	Кафедра меңгерушісінің ТАЖ	Қолы
ББ АК қайта қарау күні	Хаттама №	ББ АК төрағасының ТАЖ	Қолы